

*Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača
Predsjednica*

7.12.2023

g. Adrián VÁZQUEZ LÁZARA
Predsjednik
Odbor za pravna pitanja
BRUXELLES

Predmet: Mišljenje u obliku pisma o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o europskim prekograničnim udruženjima (COM(2023)0516 – C9-0326/2023 – 2023/0315(COD))

Poštovani g. predsjedniče,

u okviru navedenog predmeta, Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača zadužen je za podnošenje mišljenja Vašem odboru. Na svojoj sjednici od 19. rujna 2023. koordinatori odbora odlučili su mišljenje podnijeti u obliku pisma.

Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača na svojoj je sjednici 4. prosinca 2023.¹ usvojio mišljenje u obliku pisma s amandmanima, načelima i prioritetima navedenima u nastavku te je odlučio pozvati Odbor za pravna pitanja (JURI) da kao nadležni odbor u svoje zakonodavno izvješće uvrsti sljedeće amandmane te da uzme u obzir sljedeća načela i prioritete.

S poštovanjem,

Anna CAVAZZINI

¹ Na konačnom glasovanju nazočni su bili: Andrus Ansip (potpredsjednik), Maria Grapini (potpredsjednica), Maria-Manuel Leitão-Marques (potpredsjednica), Pablo Arias Echeverría, Laura Ballarín Cereza, Biljana Borzan, Markus Buchheit, Maria da Graça Carvalho, Dita Charanzová, Deirdre Clune, Malte Gallée, Sandro Gozi, Eugen Jurzyca, Włodzimierz Karpiński, Morten Løkkegaard, Antonius Manders, Karen Melchior, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, René Repasi, Andreas Schwab, Róza Thun und Hohenstein, Kim Van Sparrentak, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann, Marco Zullo, Estrella Durá Ferrandis (u skladu s člankom 209. stavkom 7. Poslovnika), Ska Keller (u skladu s člankom 209. stavkom 7. Poslovnika).

Predsjednica

AMANDMANI

IMCO 1

Uvodna izjava 6.a nova

- (6a) *Većina aktivnosti neprofitnih organizacija trenutačno se provodi na nacionalnoj razini iako sve veći broj neprofitnih organizacija djeluje prekogranično, čime se jača socijalna kohezija među državama članicama i produbljuje unutarnje tržište. Kako bi se osiguralo potpuno iskorištavanje socioekonomskog potencijala neprofitnih udruženja i povezanih subjekata i njihova doprinosa europskoj integraciji, trebalo bi ukloniti sve prepreke koje ometaju prekogranično obavljanje njihovih aktivnosti.*

IMCO 2

Uvodna izjava 8.

- (8) Kako bi se uspostavilo istinsko unutarnje tržište za gospodarske aktivnosti neprofitnih udruženja, potrebno je ukinuti sva neopravdana ograničenja slobode poslovnog nastana, slobodnog kretanja usluga, slobodnog kretanja robe i slobodnog kretanja kapitala koja i dalje postoje u zakonima nekih država članica. Ta ograničenja **stvaraju pravnu nesigurnost, obeshrabruju i** ometaju neprofitna udruženja u prekograničnom djelovanju, osobito zato što im se nameću troškovi za nepotrebne administrativne radnje ili radnje usklađivanja, što ima osobito odvraćajući učinak s obzirom na njihovu neprofitnu prirodu.

IMCO 3

Uvodna izjava 9.a nova

- (9a) *Heterogenost nacionalnih zakona i nedostatak usklađivanja praksi dovode i do nejednakih uvjeta tržišnog natjecanja zbog različitih tržišnih uvjeta i različitih prepreka s kojima se suočavaju neprofitne organizacije u različitim državama članicama, na primjer pri otvaranju bankovnih računa, prikupljanju sredstava i računovodstvu, uključujući strana sredstva, ostvarivanju koristi od mjera i programa javne potpore te provjeri i ispunjavanju zahtjeva u pogledu obveza transparentnosti.*

IMCO 4

Uvodna izjava 13.

- (13) Stoga je **važno osigurati usklađenost na razini Unije i izbjegći bilo kakvu nepotrebnu fragmentaciju.** Stoga je potrebno uspostaviti usklađena pravila koja olakšavaju obavljanje prekograničnih aktivnosti neprofitnih udruženja. Postojeća nacionalna pravila o prekograničnim udruženjima trebala bi biti usklađena kako bi se tim neprofitnim udruženjima omogućilo da imaju pravni oblik posebno osmišljen za olakšavanje djelovanja na prekograničnoj osnovi. Taj bi pravni oblik trebalo predvidjeti u nacionalnim pravnim porecima država članica prilagodbom njihovih pravila o neprofitnim udruženjima. Taj pravni oblik, koji će se nazvati „europsko prekogranično udruženje“ (dalje u tekstu „ECBA“) i koji bi trebale automatski priznavati sve države članice,

omogućit će prevladavanje prepreka s kojima se suočavaju neprofitna udruženja na unutarnjem tržištu, poštujući pritom tradicije država članica u pogledu neprofitnih udruženja. *To su važni koraci prema produbljivanju i, u konačnici, dovršetku unutarnjeg tržišta.*

IMCO 5

Uvodna izjava 13.a nova

(13a) Neprofitna udruženja trenutačno se ne priznaju automatski ako djeluju u zemlji različitoj od one u kojoj imaju poslovni nastan te često moraju osnovati novi subjekt. Ova situacija odnosi se na oko 310 000 udruženja u EU-u i još 185 000 subjekata koji bi mogli obavljati prekogranične aktivnosti u pojednostavljenom okviru. Budući da bi se novim nacionalnim pravnim oblikom koji olakšava prekogranične aktivnosti neprofitnih udruženja i njihovu mobilnost te popratnom potvrdom tim udruženjima trebalo osigurati automatsko priznavanje i omogućiti im da u potpunosti razviju svoje aktivnosti u drugim državama članicama, čime bi se u potpunosti iskoristile prednosti unutarnjeg tržišta.

IMCO 6

Uvodna izjava 23.

(23) Usklađivanje ključnih obilježja pravne osobnosti i sposobnosti ECBA-ova u cijeloj Uniji te njihova automatskog priznavanja u svim državama članicama EU-a i postupka registracije, izbjegavajući time da države članice utvrđuju različita pravila o tim pitanjima, stoga je ključan uvjet za osiguravanje jednakih uvjeta za sve ECBA-ove, *kako se zahtijeva u okviru jedinstvenog tržišta, i stvaranje pravne sigurnosti. To može dovesti do smanjenja troškova, boljeg pristupa jedinstvenom tržištu za udruženja, veće ponude i kvalitete usluga i proizvoda, bolje suradnje, povećane konkurenциje i poticanja inovacija.* Aspekti aktivnosti ECBA-ova koji nisu usklađeni ovom Direktivom trebali bi biti uređeni nacionalnim pravilima koja se u nacionalnom pravu primjenjuju na najsličniju vrstu neprofitnih udruženja. Takvi bi se subjekti, neovisno o njihovu nazivu u domaćem pravnom poretku, u svim slučajevima trebali temeljiti na članstvu te imati neprofitnu svrhu i pravnu osobnost. Kako bi se osigurala transparentnost i pravna sigurnost, države članice trebale bi obavijestiti Komisiju o tim pravilima.

IMCO 7

Uvodna izjava 36.a nova

(36a) Države članice trebale bi u potpunosti iskoristiti mogućnosti koje nudi digitalizacija kako bi olakšale ostvarivanje prava na slobodu udruživanja i prava na slobodu mobilnosti te kako bi se smanjilo administrativno opterećenje i troškovi usklađivanja. Kako bi se olakšao postupak registracije, među ostalim u slučaju konverzije, države članice osiguravaju da se zahtjev za registraciju može podnijeti putem interneta. To bi se također trebalo primjenjivati na zahtjeve za prijenos registriranog sjedišta i obavijest o promjeni informacija u potvrdi za ECBA. Trebalo bi poticati i digitalna sredstva kako bi se, gdje je to moguće, olakšali i ubrzali administrativni postupci i suradnja.

IMCO 8

Članak 14. – stavak 1.

1. Države članice osiguravaju da ECBA-ovi imaju slobodu osnivanja te slobodu pružanja i primanja usluga i ostvarivanja prava na slobodno kretanje robe na unutarnjem tržištu u skladu s pravom EU-a. ***Države članice osiguravaju da ECBA-ovi mogu slobodno odrediti opseg svojih operacija.***

IMCO 9

Članak 17. naslov

Preoblikovanje neprofitnih udruženja u ECBA i spajanje postojećih ECBA-ova

IMCO 10

Članak 17. – stavak 1.a novi

- 1.a Države članice dopuštaju postojećim ECBA-ovima s poslovnim nastanom u Uniji da se spoje s drugim ECBA-om unutar iste države članice ili s poslovnim nastanom u drugoj državi članici.***

IMCO 11

Članak 17. – stavak 2.

2. Države članice osiguravaju da svako preoblikovanje ***ili spajanje*** odobri tijelo nadležno za donošenje odluka subjekta koji se preoblikuje ***ili spaja***.

IMCO 12

Članak 17. – stavak 3.

3. Države članice osiguravaju da preoblikovanje ***ili spajanje*** ne dovede do prestanka neprofitnog udruženja koje se preoblikuje ***ili spaja*** ili do gubitka ili prekida njegove pravne osobnosti.

IMCO 13

Članak 17. – stavak 5.

5. Države članice osiguravaju da preoblikovanje ***ili spajanje*** proizvodi učinke nakon registracije novoosnovanog ECBA-a u skladu s člankom 19.

IMCO 14

Članak 17. – stavak 6.

6. Države članice osiguravaju da se upis koji se odnosi na neprofitno udruženje koje je preoblikovano *ili se spojilo* ukloni iz svih registara.

IMCO 15

Članak 17. – stavak 6.a novi

- 6.a Države članice osiguravaju da se zahtjev za preoblikovanje ili spajanje može podnijeti putem interneta.*

IMCO 16

Članak 29. naslov

Izvješćivanje, evaluacija i revizija

IMCO 17

Članak 29.

Najkasnije [*tri* godine nakon roka za prenošenje] i svakih pet godina nakon toga Komisija Europskom parlamentu i Vijeću *podnosi* izvješće o prenošenju i primjeni ove Direktive. *U izvješću se posebno analizira učinak mjera donesenih u skladu s ovom Direktivom na pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, na neprofitna udruženja, posebno ona koja djeluju u više od jedne države članice. U izvješću se razmatraju i primjerenoš i proporcionalnost mjera te njihov učinak na treći sektor.* U tu svrhu Komisija može zatražiti da države članice, koristeći digitalne alate u mjeri u kojoj je to moguće, dijele agregirane podatke o ECBA-ovima registriranim na svojem državnom području.

IMCO 18

Članak 29. – stavak 1.a novi

- 1.a Ako Komisija smatra potrebnim, izvješće može biti popraćeno prijedlogom za prilagodbu Direktive pravnim, tehničkim i gospodarskim kretanjima koja utječu na neprofitna udruženja, zaštitu potrošača i pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.*

IMCO 19

Članak 31. – stavak 1.

1. Države članice donose i objavljaju, *uključujući na internetu*, zakone, uredbe i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom u roku od [*jedne godine* nakon stupanja na snagu ove Direktive]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.

IMCO 20

Članak 31. – stavak 1.a novi

1.a U obliku strukturiranog dijaloga države članice pravodobno se i transparentno savjetuju s neprofitnim organizacijama koje su već osnovane, registrirane ili koje djeluju na njihovu državnom području u postupku prenošenja i provedbe odredaba ove Direktive.

IMCO 21

Članak 31. – stavak 2.

2. Kada države članice donose mјere ***u skladu sa stavkom*** 1., one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.

NAČELA I PRIORITY

U ime Odbora, željela bih naglasiti da se gore navedeni amandmani temelje na sljedećim načelima i prioritetima:

- I. Uklanjanju postojećih prepreka s kojima se neprofitna udruženja suočavaju u pogledu ostvarivanja svih sloboda unutarnjeg tržišta:** Unatoč sve većem broju prekograničnih udruženja i neprofitnih organizacija u Uniji, trenutačno ne postoji usklađen europski zakonodavni okvir za omogućavanje njihova djelovanja te učinkovite i djelotvorne organizacije na prekograničnoj razini. Neprofitne organizacije koje djeluju diljem Unije često se suočavaju s neopravdanim ograničenjima, što otežava njihove aktivnosti i odvraća ih od prekograničnog širenja njihovih misija. Nadalje, regulatorne i administrativne prepreke s kojima se suočavaju prekogranična udruženja često stvaraju nepotrebne prekomjerne troškove. Trebalo bi uspostaviti sveobuhvatan skup mjera kako bi se osiguralo dugoročno predvidljivo, pravedno, primjerno i poticajno okruženje za neprofitna udruženja koja se žele uključiti u prekogranične aktivnosti.
- II. Stvaranju jednakih uvjeta za neprofitna udruženja koja djeluju na unutarnjem tržištu:** Nedostatak usklađivanja praksi dovodi do nejednakih uvjeta tržišnog natjecanja zbog različitih tržišnih uvjeta i različitih prepreka s kojima se suočavaju neprofitne organizacije u različitim državama članicama, na primjer pri otvaranju bankovnih računa, prikupljanju sredstava i računovodstvu, ostvarivanju koristi od mjera i programa javne potpore te provjeri i ispunjavanju zahtjeva u pogledu obveza transparentnosti. Kako bi se postiglo potpuno funkcionalno unutarnje tržište, neprofitnim udruženjima koja se bave prekograničnim aktivnostima trebalo bi pružiti instrumente i mogućnosti jednake onima koji su dostupni drugim organizacijskim pravnim strukturama, čime bi se njihovoj organizaciji i aktivnostima dala europska dimenzija te stvorilo povoljno okruženje za njihov razvoj. Uklanjanjem prepreka za neprofitna udruženja na unutarnjem tržištu povećat će se broj usluga i proizvoda koji se nude na nacionalnim tržištima i ojačati suradnja i tržišno natjecanje. Time će se potaknuti inovacije i poboljšati kvaliteta usluga i robe.
- III. Poboljšanju i poticanju upotrebe digitalnih tehnologija:** Upotreba digitalnih sredstava može pomoći u smanjenju administrativnog opterećenja povezanog s prekograničnim aktivnostima neprofitnih udruženja i osigurati učinkovitu administrativnu suradnju. Nadalje, primjenom digitalnih sredstava mogla bi se olakšati provedba pravila. Države članice trebale bi u potpunosti iskoristiti mogućnosti koje nudi digitalizacija kako bi se neprofitnim udruženjima olakšalo ostvarivanje njihova prava na slobodu udruživanja i prava na slobodu mobilnosti. Kako bi se olakšao postupak registracije, među ostalim u slučaju konverzije, države članice trebale bi osigurati da se zahtjev za registraciju može podnijeti putem interneta. Osim toga, trebalo bi upotrebljavati digitalna sredstva kako bi se, gdje je to moguće, olakšali i ubrzali administrativni postupci i suradnja.

IV. Transparentnosti informacija: Sva neprofitna udruženja trebala bi imati pristup, uključujući internetski pristup, jasnim i lako razumljivim informacijama o uvjetima i postupcima osnivanja, upravljanja, registracije, preoblikovanja i reguliranja neprofitnih udruženja uključenih u prekogranične aktivnosti. Svi administrativni postupci trebali bi biti jasni, a države članice trebale bi pružati usluge pomoći gdje i kad je to potrebno. Upotreba standardiziranih internetskih postupaka i pružanje standardiziranih informacija potrebnih za registraciju europskog prekograničnog udruženja ključni su za učinkovito funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

V. Aktivnom sudjelovanju: Trebalo bi se savjetovati s neprofitnim udruženjima o uvođenju, preispitivanju i provedbi zakonodavstva, politika i praksi koje utječu na njihovo djelovanje, uključujući u pogledu prenošenja i provedbe odredaba ove Direktive. U tu bi svrhu trebalo uspostaviti redovit i transparentan građanski dijalog.

VI. Izvješćivanju, evaluaciji i reviziji: Na temelju informacija koje države članice dostavljaju u skladu s člankom 31., Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi i primjeni ove Direktive najkasnije tri godine nakon roka za njezino prenošenje. U tom se izvješću analizira učinak mjera donesenih u skladu s ovom Direktivom na pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, na neprofitna udruženja, posebno ona koja djeluju u više od jedne države članice. U izvješću se razmatraju i primjerenoš i proporcionalnost mjera te njihov učinak na treći sektor. Ako Komisija smatra potrebnim, izvješće može biti popraćeno prijedlogom za prilagodbu Direktive pravnim, tehničkim i gospodarskim kretanjima koja utječu na neprofitna udruženja, zaštitu potrošača i pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Trebalo bi osigurati da dodatni zakoni i propisi, kako na nacionalnoj tako i na europskoj razini, ne predstavljaju nepotrebno opterećenje za organizacije te da su razmjerni veličini organizacija i opsegu aktivnosti. Stoga dodatno zakonodavstvo ne bi smjelo dovesti do nerazmjernih zahtjeva ili neopravdanog ograničavanja prekograničnog financiranja u skladu s pravilima o slobodnom kretanju kapitala utvrđenima u Ugovorima.

**PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE
OD KOJIH JE IZVJESTITELJICA PRIMILA INFORMACIJE**

Predsjednica u svojstvu izvjestiteljice izjavljuje, pod svojom isključivom odgovornošću, da nije primila nikakve informacije ni od jednog subjekta ili osobe koje bi u skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku trebalo navesti u ovom Prilogu.